

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Züleyha GÜLÜM

İstanbul Milletvekili

Marmara Denizi'nde yaşamakta olduğumuz müsilaj sorunu kamuoyunda büyük bir endişe yaratmaktadır. Özellikle 2007 yılından itibaren artarak devam eden ve bugün yoğun olarak gözlemlenen müsilaja çevre kirliliği ve iklim değişikliğinin neden olduğu belirtilmektedir.

TMMOB Çevre Mühendisleri Odası'nın "Marmara Denizi Müsilaj Sorunun Sebepleri, Değerlendirilmesi ve Çözüm Önerileri" raporuna göre Marmara Denizi'ndeki kirlilik / organik yük, yanlış atıksu arıtma politikalarından ötürü ciddi şekilde artmış durumdadır. Benzer bir şekilde ODTÜ Deniz Bilimleri Enstitüsü ve Boğaziçi Üniversitesi Çevre Bilimleri Enstitüsünde görev yapan bir grup bilim insanının konuya ilişkin yayımladığı ortak makalede müsilaj oluşumunu tetikleyen esas nedenin "ortamda organik madde birikiminin insan kaynaklı yollar ile artması" olduğu vurgulanmaktadır.

Türkiye endüstrisinin yarıya yakınının Marmara Denizi'nin çevresinde yer alması, nüfus yoğunluğu ve arıtma sistemlerinin yetersizliği hesaba katıldığında, Marmara Denizi'ne giren endüstriyel, tarımsal ve evsel atıkların vahim boyutu gözler önüne serilmektedir. Bu bakımdan, mevcut atık yönetim politikasının değiştirilmesi ve ekosistemin iyileştirilmesini sağlayacak bilimsel temele dayalı bir yol haritasının acilen oluşturulması gerekmektedir. Zira küresel iklim krizinin çarpan etkisi ile beraber mevcut atıksu yönetimi politikasının devamı halinde Marmara Denizi'nde oksijen yetersizliği artacak ve balık göçlerinin yanı sıra her türden biyoçeşitlilik de

46291

azaltacaktır. Ne var ki söz konusu ekolojik felakete ilişkin tedbirlerin Marmara'ya kıyısı olan birkaç belediyenin temizleme girişimleriyle sınırlı kaldığı görülmektedir. Dahası, Bursa Su Kolektifinin CİMER'e müsilaj başvurusuna yanıt veren Bursa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün numune dahi olmadığı ortaya çıkmıştır. Ölü denize dönen Marmara için başta Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olmak üzere hükümetinizin sessizliği endişe vericidir.

Bu bağlamda;

1. Artarak devam eden müsilaj sorununa yönelik neden kalıcı bir önlem alınmamıştır? Denizde artan habitat kaybı, aşırı avcılık, kirlenme gibi göz göre göre gelen ekolojik yıkıma neden göz yumulmuştur?
2. Marmara Denizi'ndeki büyük kirliliğin kontrol altına alınması ve müsilaj sorununun tekrarlanması amacıyla meslek odaları ve bilim insanlarının önerileri doğrultusunda ön arıtma sistemleri yerine ileri biyolojik atıksu arıtma sistemlerine geçiş sağlanacak mıdır?
3. Marmara Denizi'ne kimyasal ve kanalizasyon atıklarını bırakan fabrikaların takibi yapılmakta mıdır? Buna ilişkin yapılan denetim bulguları nelerdir? Fabrikaların aldığı çoğu su temizliği numune raporlarının gerçeği yansıtmadığı doğru mudur?
4. Ekosistemi değiştirerek oksijeni az alanlar oluşturacak ve daha fazla şehirleşmeye neden olacak Kanal İstanbul'un müsilaj üzerindeki olası etkileri araştırılmış mıdır?
5. Bakanlık olarak müsilaj sorununa müdahale ederek çözüm geliştirecek misiniz? Küresel iklim krizini de kapsayacak şekilde Marmara Denizi'ndeki ekolojik felakete ilişkin ivedilikle acil izleme ve eylem planı oluşturulacak mıdır?